

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG.
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBŐL Szombaton 5. Septemberben 1789.

A' 2 fejű Sas' szárnyai alól költ Tudósítások.

A' múlt héten egymás után vagy 3 szor 24 órá-
A' A' kig tartván Bétsben az elsőzés, nem tsak az
nevezett *Wien* folyó vize áradott vala-meg, hanem
Laxenburgba-is az ő Felsége mostani lak-hellyének
kertjét egészszen el-lepven, minekutánna ezen egész
Kertet és tsak nem egész *Laxenburgot* iszoppal bé-
tölte vólna, az ő Felsége Doktori jobbnak itél-
ték, hogy ő Felsége innen szállását változtassa; a-
zért egy nem messze lévő Palotájába *Hetzendorfba*
költözött, és a' maga nyavallyáinak terhe alatt it-

ten tőrhető képpen vagyon. — A' Táborhoz utazó *Ferentz* fő Hertzeg 29-dikén Augástusnak már Pestre meg-érkezett vala.

A' Felsőleges Tsászár a' *Barkó* Húszár Sergének Kapitányát *Geringer Josef* Urat, az Austria Ház körül már 30 esztendőktől fogva tett, 's a' mostani háborúban is ditséretesen véghez vitt szolgálatajának jutalmául, ezen Név alatt: *Edenbergi*, Nemefi rang-ra emelni méltoztatta.

Egy szörnyü szomorú hir érkezett a' napokban Bétsbe, mely egynéhány órák alatt az egész Vároft bé-nyargalván, mindenekben nagy érzékenységet okozott vala; de midön már ezen hirben senki sem láttatnék kételkedni, már a' múlt tsötörtökön ugy értettük, hogy ezen hir nem igaz. A' hir e' vala: hogy Feldmarfal Gróf *Hadik* Ur ö Excellen-tziája meg-hólt volna *Futokon* a' maga jószágában; de még eddig Nemzetünk örömeire él, de beteges ágyát mondatik nyomni, és a' Tudófitások szerint, a' múlt napokban egy 16 órákig tartott hideglelése vala.

A' Hadi-Tanátsból ki-adott Tudófitás ez:

(***) Az Ö Felsőgéhez küldött *Naszszau* Sergébéli Hadnagy *Keil* Ur által, Feldm. B. *Laudon* azt a' Tudófitást tette, hogy Augástusnak 28-dikán, estvéli 8 órakor, a' *Thöplitzai* hegyekről az a' Tudófitás hozotott hozzá, hogy azon Török Tábor, mely a' múlt étzaka *Thöplitz* és *Czapla* között hált|vala, 28-dikban jó reggel meg-mozdúlt, és egészszen *Lázmáréig* elé-nyomúlt, és itt a' tetős helyeket el-
fog-

oglalta. Nem sokkal ezután mintegy 2000 *Spáhi* egészízen a' mi Sántzainkhoz közelebb mozdult. Ezek a' hegyről ágyukat hoztanak-le, és (Batériáknak) ágyuzó hányásoknak tsinálásához kezdettek, mellynék alkalmatosságával Fegyvertármester *Klerfé* azon vélekedésbe esett, hogy az egész Tabor leakarna a' hegyről költözni; de midön ez egészízen délutánni 1 óráig meg-nem esett volna, tehát meg-határozá magában, 'hogy a' le-jött 2000 főből álló ellenségre rá-üfsön, 's nem-is sokáig késvén ezen tzéljának tellyesíttésével, 4 szegü hadi-rendbe állitt 5 Batalion gyalogságot, kik két rá-ütésre valának el-öfztva; 11 öfztály Lovaságot magához vészén, és az ellenség eleibe mégyen. A' mi népünknek sebess rá-ütések által a' *Lászmárei Paszszus* leg-ottan el-véteték, és az ellenség hátrálni kényszerítették. A' Törökök a' leg-nagyobb sietséggel és rendeletlenséggel szaladnak vala-vízfza, minden vízfza-tekintés nélkül.

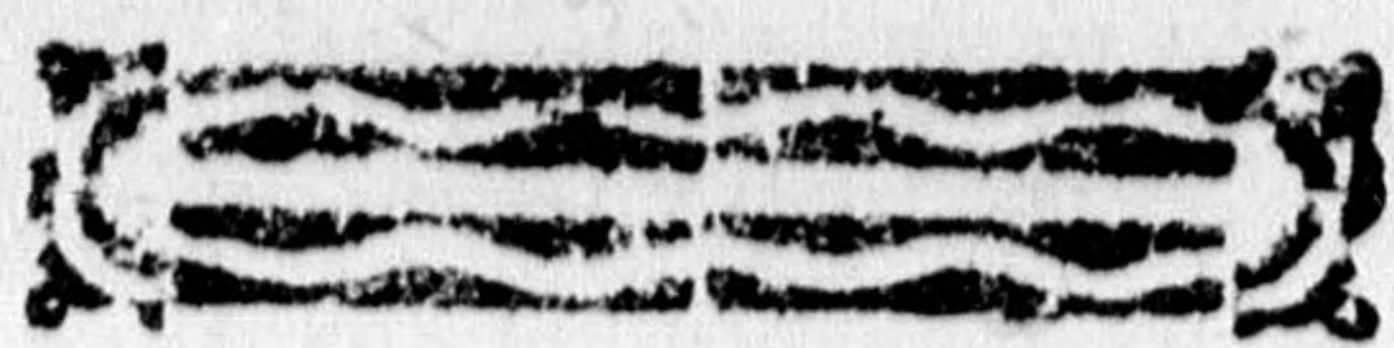
Ezen *Klerfé* Urnak B. *Laudonhoz* tett első Tudósításának alkalmatosságával, még sem a' mi, sem az ellenség kára bizonyoson meg-nem határozathatik vala. Mi itt 5 ágyukat, több mint 30 hadi készülettel, Lántsákkal s. t. terhelt szekereket és egynéhány Zászlókat nyertünk, és egynéhány hadi-foglyokat is hoztunk vízfza. Midön *Klerfé* Ur ezen Tudósítást tevő B. *Laudonhoz*, még egynéhány 100 Jantsárok el-széledve valának az erdőkben, és a' mi népünk által éppen ekkor vadásztatnak vala, melyre nézve ezen Tudósítás még következendő Levelünkben lészén tökékeltefebb. — Ha itt a'

szoros útak és a' magas helyek a' mi szaladó ellenségünket kergető népünknek akadályúl nem lettenek volna, az ellenségnek veszedelme 3 ennyinél is nagyobb lett volna. — A' mi kárunk, ezen hirtelen irt, és nem egészen tökéletes Tudósítása szerint *Klerfének*, mintegy 30 el-esett és meg-sebesített férfiakra mégyen. De minthogy *Klerfé* Ur, ezen történetről még második Tudósítását ígérte F. M. B. *Laudonnak*, várjuk el azt is.

A' *Toskána* Húszár Seregnek Májora Gróf *Vilhorfszki* Ur, ki a' *Veres-torny*i *Paszszusnál* áll vala, egy *Czapárnál* és *Argisnál* el-kezdett és szerentsésen folytatott tsatája által, a' maga hadakazó tehetségeiről megint nyilvánóságos bizonytságot tett. Ezen nevezett Tiszt Ur 1 Batalion gyalogsággal, 1 és $\frac{1}{2}$ Sqvadrom Húszárral, 100 Szabad-fergebéliekkel, Augústusnak 22-dikén *Thithesdig*, 23-dikán pedig *Theopologik* elé-mozdúlt, és 24-dikben a' maga tzélját szerentsésen véghez vitte, melyről a' Fő Vezér' H. *Hohenlohé* Urat rövideden tudósította, hogy mint egy 100-at az ellenség közzül a' földön halva hagyott; a' többit pedig el-szélesztette, ágyut is az ellenségtől 4 zászlóval edgyütt el-vett. A' mi részünkről itt-is igen kevés kár esett; de ezen tsatának bővebb le-irása-is következendő Levelünkben lészen. — Ö Felsége Májor *Vilhorfszki* Urat, már két izben szerentsésen folytatott tsatázásáért, *Obeßlájdinánt* nak tenni méltoztatott. (**)

Erdély. Egy a' *Tömösi* *Paszszusról* Aug. 14-dikén irt Levél-szerint, ezen a' részen egész tsendeség vagyon. Az ellenség innen egészen el-távo-

zott, és úgy látszik, hogy többé nem-is szándékoz-
nának visszajöni; mivel visszaterésekkor min-
dent elégettenek és pulztítottanak. — A' *Törtsvári*
Pafszusnál lévő *Seregtől* Aug. 15-dikén olly *Le-*
vél érkezett, melyben ez iratik: „Tegnap előtt ve-
vénk 2 *Levelet Bukoreftből*; edgyet *Húszár Kapi-*
tány Imgartentől, a' másikat pedig *Fő-Hadnagy*
Vetsei Urtól, kik a' *Bodzán* lévő utolsó tsatában
vesztenek vala-el; és a' kik között az utólsót már
hólnak-is tartjuk vala. Ezek a' magok sebjeikben
feküsznek *Bukoreftben* azon kívül, hogy a' magok
további állapotjokról valamit tudhatnának. Azon
Követ, ki ezen *Leveleket* által-hozta, azt beszéli,
hogy *Mauroyeni* minden *Kurázsiját* és *reménységét*
el-vezette. Minden felkelhető *jószágát*, a' *mije*
még vala, egy *Oltémitza* nevű faluba költöztette
Bukoreftből, mely a' *Duna* partyán fekszik, és ma-
ga-is minden szempillantatban készen vagyon, hogy
a' *vizen* által költözzék. A' *Törökök-is*, minden
Tisztjeiktől való engedelem *kérés nélkül* *Sergestől*
szöknek a' *vizen* keresztül, és egynéhány napoktól
fogva egy *Törököt* sem lehet látni *Kimpalunga* kö-
rül; mely azt okozta, hogy a' *mi népünk* ottan
ottan bélopja magát a' *Városba*, és *Marhát 's e-*
gyebet prédál.

Egy *Jász Várofsából* Aug. 4-dikén költ *Tudósi-*
tás-szerint, minden órán nevezetes *Tudósításokat* vá-
runk ezen környékről; nevezetesen az *Orosz Vezér*
Repnin Táborától; mert ez meg-mozdulván a' *Pruthi*
vizen mégyen-által, hogy azon *Tatár-Chámot*, ki
a' *Beszarábiai* széleken egy 30-ezerből álló *Tá-*

borral mondatik fekünni, meg-támodja. Generál *Szuvarov*, a' *Foksánnál* esett tsata után leg-ottan *Burláthoz* ment-vizsza, és az óltától fogva ottan mulatoz. — A' Hertzeg *Kóburg* Tábora 3 fertály mértföldnyire fekszik *Foksánhoz*, az ellenség' földjén Oláh-országban, és tsendesen nyugszik.

A' múlt Vasárnap 3 Réklutával meg terhelt hajók menének-le a' Dunán, mellyek között mindeniken 700 fejek valának. Ezeket követte vala egy 23 hajókból álló Hajós-sergetske; edgyiken ezen hajók között tsak 2 milliom pénz vitetik a' Táborhoz, illendő hadi-örizet alatt: A' többi élésre tartozó dolgokkal valának meg terhelve.

Budára 28-dikán Augusztusnak egy Staféta érkezett vala azon Tudósítással, hogy Feldmarfal G. *Hadik* Ur ő Excellentiája terhes nyavallyák között vagyon, melyre nézve ő Excellentiájának idősbb fia, ki a' Hely-tartó Tanáts-széknél Tanátsos, másnap u. m. 29-dikben siettséggel indúla *Futak* felé. Már ma ugy értjük Bétsben, hogy ezen nagy hadi-férfi Bétsbe jövő útjábaa vólna; — adja Isten, hogy szerentséfen érkezhessék-meg.

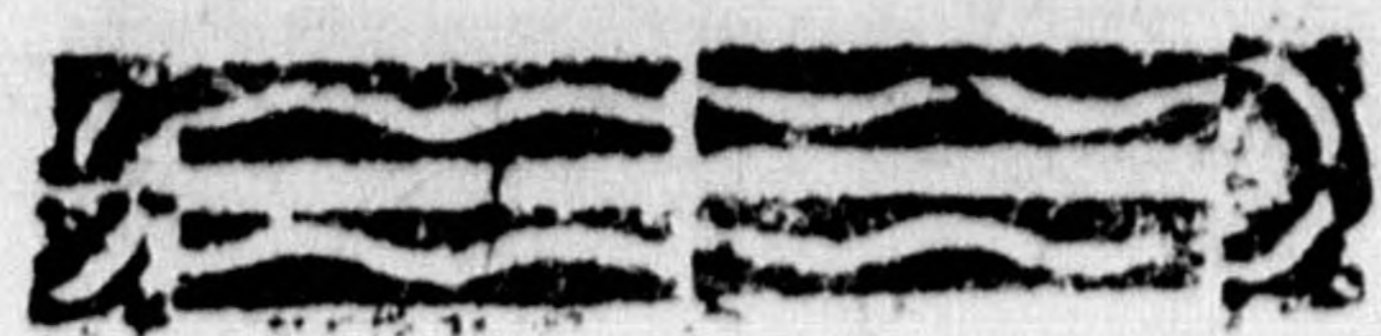
A' *Lembergi* Levelekben az iratik, hogy a' mi *Foksánnál* meg-ütközött Táborunk, a' hozzánk ragadott Orosz Sereggel edgyütt mindenestől tsak 20 ezerre mégyen vala és 117 ágyuink valának. A' Törökök ezen mi Táborunkot, a' foglyoknak bizonyítások-szerint, leg-alább-is 50 ezernek gondolják vala. Ezen foglyok bizonyosnak mondják, hogy a' Török Tábor 30-ezernél több főből áll vala, kik többnyire mind lovasok valának, és tsak 3500 Jantsárok

tsárok valának közöttök. — H. *Repnin*, *Szuvarov* és *Elmt* Orosz Vezérek most nagy figyelmetességben vagynak ; mert az a' hír ütötte füleket , hogy az ujj Török Nagy-Vezér *Maxinénihez* egy nagy rop-pant Táborral közelget , és ezen 3 fellyebb neve-zett Vezérek rendeltettek ellene. — *Foksán* Város-sának fele Moldovához , fele pedig Oláh-országhoz tartazik , és a' *Milkov* vize választja-el , és a' ha-tár-szélét tsinálja-ki. Ezen Városban , mely a' had-nak kezdete előtt sokkal nagyobb vala , mint *Lem-berg* , tsak egy lakós sintsen. A' sok Templomon kívül alig vagyon 2 — 3 ház , és ezek is nagyobb részt meg-égtének , noha a' háború előtt leg-alább 6000 házak valának.

Külső-országi Tudósítások.

Mit nem tselekszik a' Hazai szeretet ! Frantzia országnak megint 30 milliomotskára lévén szüksége , a' *Nántesi* Kereskedők önként kérék-ki magoknak , hogy lehessen szerentséjek , ezen summátskát a' Ha-zának , százra 5-töofél U'forával , 14 napok alatt ál-tal-adni. — Frantzia-országban minden Klastramok el-töröltetnek , és ezeknek minden jószágát és jövedel-mit a' Nemzet veszi-bé. — Ennekutánna egy fő Püspök nek 60-ezer , egy más Püspöknek 20-ezer , egy Káp-talanbéli Papnak 12000 , egy Plébánusnak pedig 2000 Livra esztendei fizetése lészzen a' Nemzettől , azonban az egész Papságnak a' maga jószágait ál-tal-kelletett a' Nemzetnek engedni.

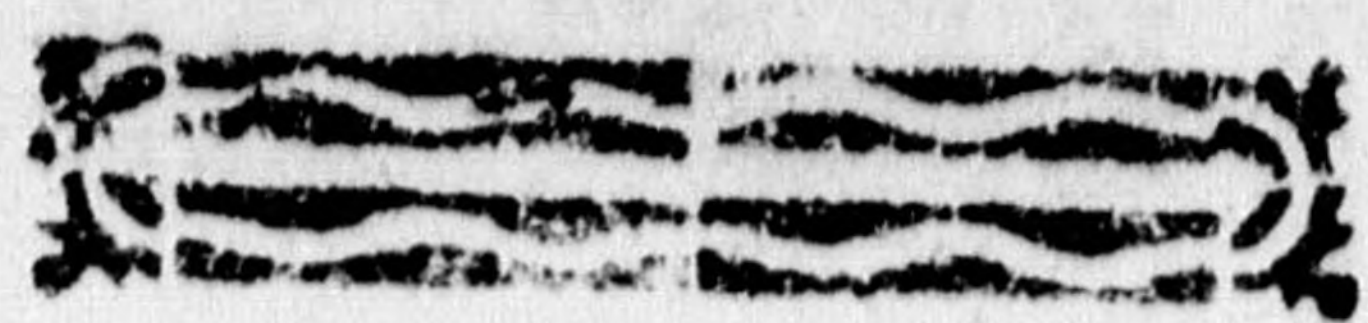

Párisban az idén a' Kokárdának és a' Kokárdára-való pántlikának vólt leg-jóbb árja. Ebből sokon meg-gazdagottanak, és a' zenebonától fogva csak Párisban 632 livra (mintegy 24 krt érő pénz) érő pántlika adatott-el. — A' *Touloni* Püspök Jul. 26-dikán, a' maga *Mazarki* Kastélyának Kapujában halva tállatott-meg. A' mint végire mehettek, gollyóbis által vesztette életét; de ezen gonofzságnak tselekedője ki lett légyen, nem tudatik.

A' Konstantzinápollyi Udvarnál lévő Frantzia Követ azt a' Tudósítástette, hogy a' Jantsárok nagyon mormolnak alattomban, a' Nagy Vezérnek feje vételéért és hogy — A' Porta ezen háborúban már 160-ezer emberét vesztette-el.

A' Pétersburgból érkezett Levél-szerint 64-ezer Oroszok feküsznek *Benderhez* 5 mértföldnyire, kik a' parantsolatra várakoznak; melyből azt hozzák ki némellyek, hogy *Bender* és *Belgrád* ugyan egy időben fognának ostromaltatni.

Svéd-ország. A' Konstantinápolyban lévő Svéd Követ jelentette a' Portának, hogy ha az ő háznára fegyvert fogott Svédeknek hadi-költséget nem adna, kéntelenittetnek a' Muszka Udvarral békeséget kötni. Ezen izenetre Juliusnak 4-dikén Divány tartaték; és el-végezé a' Divány, hogy erre az elztendőre 4 milliom Piástert adjon, a' következő elztendőkre pedig egy formális frigyet kössen a' *Svéd* Udvarral. — Afiából újra jön a' rettentő sokoság, a' mint Konstantzinápolyból iratik — e' pedig nem a' békeségnek jele.

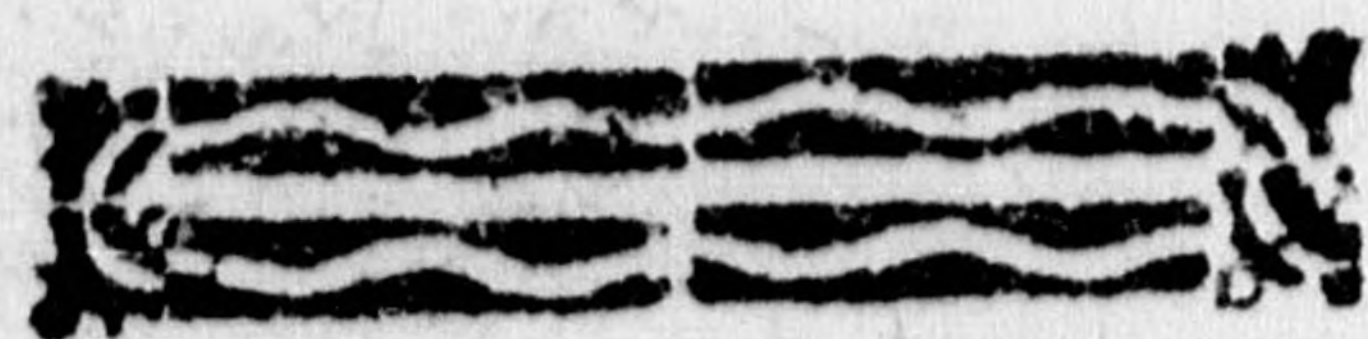

Német-ország : A' Frantzia - országban született rend-kivül való lárma, már Német-orzágnak széleire-is el-hatott, és *Lüttikben* már 40 - ezer fegyveres Polgár áll talpon. Sok - felé kezdették már fél-szóval kiáltozni: éljen a' Nemzet! éljen a' szabadság! Az Anglus és a' Frantzia pedig alattomban való háborúra is mondotnak készülni, de tzieljok titkos. Mi leszsz idővel a' Világból, ha úgy megyen, a' mint kezdődött.

Elegyes Tudósítások.

A' Frantzia Királyné minden napi hideglelésben fekszik. — *Hönig Moses*, az alsó Austra Kormány-széknek edgyik Tanátsofsa, ki Nemzetére, Vallására és születésére nézve 'Sidó, a' maga tulajdonkérésére, a' szokott *Taxának* le-tétele mellett, Nemesi Rangra emeltetett; és a' mondatik, hogy ezen Kormány-székhez rendelés tétetett, mely - szerint a' nevezetesebb 'Sidóknak meg-engedtetik, hogy házat és más jószágokat vásárolhassanak. — A' Galliziai és Lodomeriai 'Sidóknak még-tsak utólsó Decemberig szabad a' szakállat és a' Lengyel 'Sidó, bokáig érő, hosszú fekete dalmánt viselni, és az Ujj-esztendőre, köntöfsökre nézve, ujjá kelletik születetniek, és Német köntöft kelletik viselniük.

A' Lovas Seregnek Vezére Hertzeg *Kóburg* Ordót osztó Tanátst tartott, és a' maga alatt győzedelmesen vitézkedett népnek, a' Strásamesteren alól 3 arany, és 24 ezüst jutalam pénzt osztott-ki, és ezekre, a' maga pénzén pántlikát vétetvén, azoknak

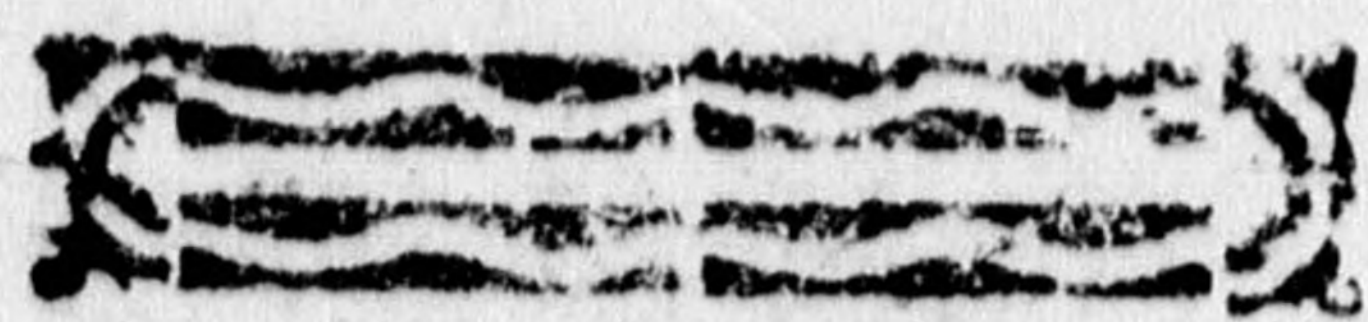
zoknak dolmányokra varrottatta. Rövid nap a jutalmat nyerteknek neveikkel-is fogunk szolgálni. — Meg-érkeztek Bétsbe azon Tudósítások, mellyek-szerint az *Oroszok* mind *Krimiában* a' Törököktől, mind pedig *Astrakánnál* és *Kubánnál* a' Tatároktól meg-verettek.

Egy örvendetes hir.

Meg-érkezék tegnap a' Staféta a' Gróf *Hadik* Ur ö Excellenzája Kis-alfszonyához azon örvendetes izenettel, hogy már ö Excellenzája nem tsak jobban vagyon, hanem *Augustusnak* 30-dikán meg-is indúlt Béts-felé.

Hadi-tárnakmester *H. Ligné* hideglelésben fekszik *Zemlinben*, még pedig igen térhesen mondatik lenni.

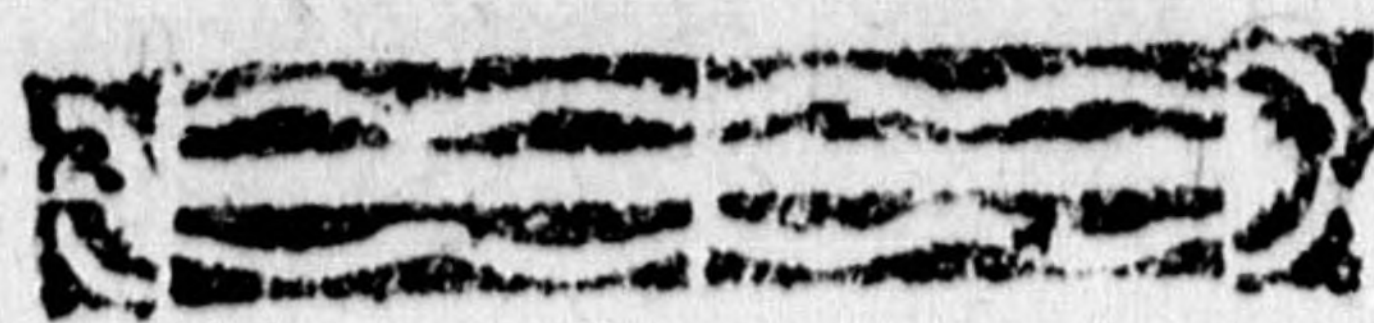
Valamint az idegen Udvaraktól, ugy a' *Laudon*'s más Vezéreink Táborától szüntelen érkeznek a' hirt hordó Kurirok. Tegnap -is nagy Trombita szóval mene-ki egy Kurir *Hetzendorfba* ö Felségéhez; a' következő Levelekben fogja meg-vinni a' *Deres* az ez-által hozott hirt. Itt Bétsben alig érkezik-meg egy Kurir, már minden akarja tudni, mit hozott; azért a' *Laudon* tegnapi Kurirjáról-is azt a' hirt költötték, hogy *B. Laudon* ki-kémlelvén, hól legyen *Belgrád* körül a' hely el-minázva, északának idején egy üress Táborot veretett ott-fel, mely tsak Sátorokból és üress szekerekből áll vala: Meg-látják ezt a' Törökök reggel, és azt gondol

dolván, hogy az egész Táborunk népeftől ott fekszik, fel-gyujtották a' minát, és az üress Sátorokat fel-vettették. Ezen hírt beszélik vala tegnap Bétsben; de hogy ez igaz nem lehet, tudják azok, kik a' sík mezőt el-minázni soha sem hallották, és a' dologban lehetetlenséget látnak — 24 órák alatt meg tudjuk mi történt.

• *Freyburgból Külső-Austriából* azt írják Augustusnak 12-dikén: „Tegnap 7 és 8 óra között érkezék meg ide a' Frantzia *Aristokratistáknak* fejek G. *Artois* ő Hertzegsége 3 szekerekkel, 5 más idegen, csak ugyan Erantzia-országból a' Nemzet zenebonája elől szaladott, Gavallérokka, és egy maga belső szolgájával. Ezek közzül mindeniknek más neve vagyon, nem az, a' mi eddig vólt. A' Hertzeg Gróf *de la Maisonnak* hivattatik. Ezeknek mind jutalom vagyon fejekre ki-téve, a' mint ezen Tudésításból olvashatjuk. *Artoisnak* 100-ezer Livra van a' fejére téve. Mihelyt ide meg-érkezett, leg ottan azt tudokozá *Artois*: mit beszéllenek rólla, és mit hallanak Frantzia-országból. Egy valaki elé beszéllé, melyre egyebet nem tuda felelni: *c' est terrible*.

Amsterdamból nyilvánóságos hírek érkeztenek, hogy a' Hollándia Pátriotismus megint meg-mozdúlt, és Maftrikhaz nem meszse egy titkos helyen ottan ottan alattomban való gyűléseket tartanak a' Pátrioták. E' nem tettzik nagynak; de nagy hír a' ki érti.

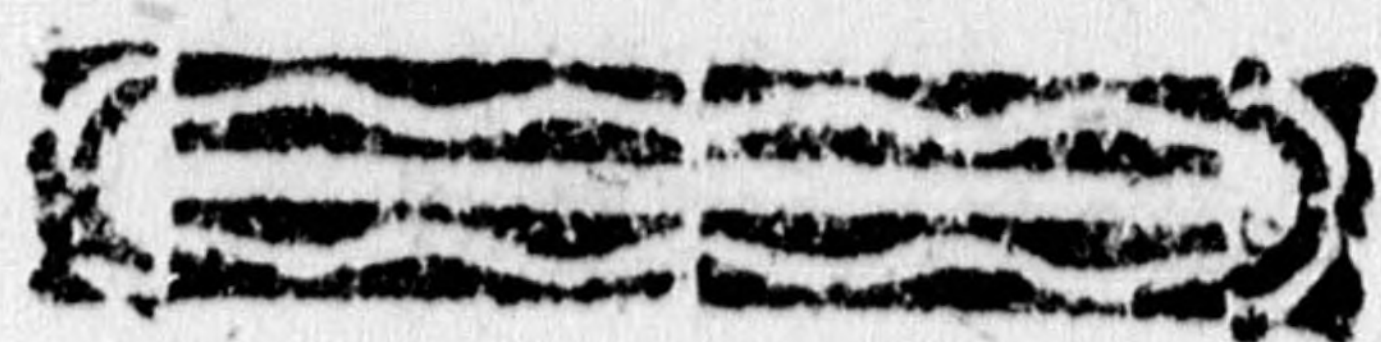
Tudományt illető Tudósítások.

Amaz egész betsületet nyert Magyar-ország *Geographicum Lexiconjának* érdemes Írója Korabinszky Máté János Ur, fáradhatatlan szorgalmatossága által megint egy ehez hasonló Lexicont készített ezen Titulus alatt:

„Egy Historiáját, természetét, és Helységeinek állását magában foglaló Lexiconnya Horváth és Toth országoknak, Dalmátziának, Serviának, Boszniának, Gallitziának, Bukovinának, az Erdélyi Nagy Hertzegségnek; és Oláh-országnak; hozzá adván az Europai Török-országnak és Görög-országnak-is nevezetesebb Várofsit és Helységeit.

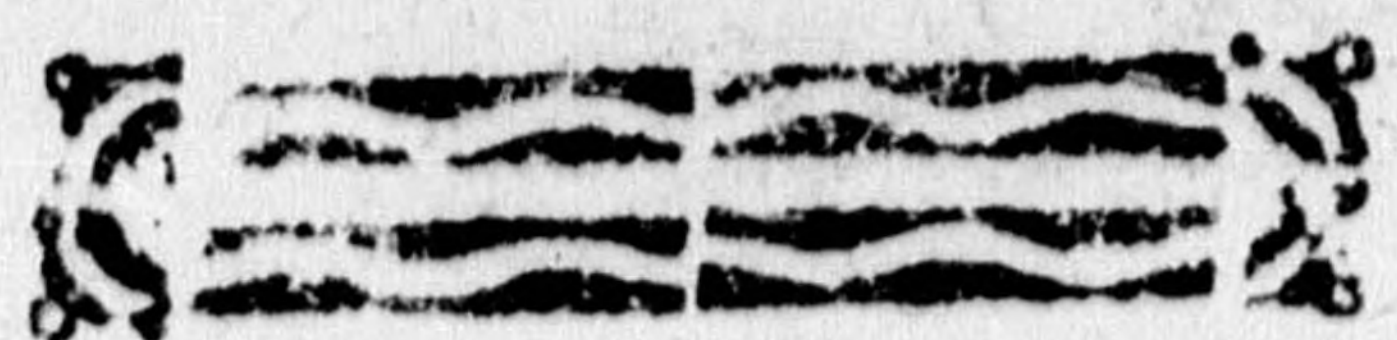
Ezen véghetetlen szorgalmatossággal öfzve-szedett Munka, melly az ő Szerzőjét halhatatlonná fogja tenni, már készzen vagyon, tsak az ötet nyomó Sajtóra várakozik. De minthogy egy ilyen kimondhatatlan fáradságot és költséget kívánó munka, a' Könyv-nyomtató Műhelyekben nagy költség nélkül nem születethetik, tehát a' fenn nevezett nagy Érdemü Szerzője ezen Könyvnek el-végzette magában, hogy ezen közönséges hasznú, sok fáradsággal készített Könyvét, árkufonként elő-fizetésre adja-ki.

Ezen után azt reméljük, hogy a' *Geográfiai* Tudománynak (kivált ezen jelen-lévő környülállások között) nem kevés kedvellőit és fel-segellőit találhatjuk; ha azoknak minden kéfedelem nélkül egy olyan Könyvet adunk kezekbe, melyben leg-alább is 10-ezer Helységek, a' már meg-nevezett Országok.

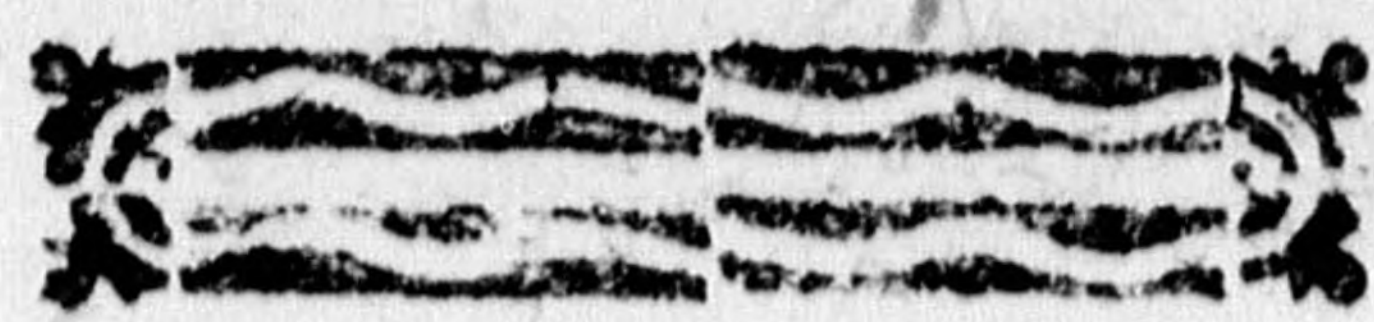
gokból, fel-vagynak jegyezve; azoknak egy más-tól való távól létek, természeti ajándékai, azoknak nevezetesebb historiai s. t. mind szép rendel fel-lésznek jegyezve. P. O. meg-lészzen ezen Könyvben 1.) A' Helységnek vagy Városnak Neve külömbözö Nyelveken; 2.) Ezeknek állások a' Kerületek, Vármegyék és Itélő-székek-szerint, és hogy hány óra vagy mért-föld járatnyi edgyik a' másikhöz. 3.) A' Helységnek Földes Ura, a' ki azon Helységet bírja, ki-lészzen téve. 4.) Az egész Helységnek historiája; hogy mitsoda Nemzet, Vallás, vagy Templom vagyon azon Helységben. 5.) Ezeknek természetek és természeti ajándékjok lészzen fel-jegyezve. Egy szóval semmi közönséges hivatal, mesterség, vagy természet ajándéka nem lészzen, mely a' nevezetesebb Helységekről ezen Könyvben fel-jegyezve nem lészzen; melyből láthatni, hogy nem tsak egy idegen útzónak, hanem egy Hazáját esmerni kívánó Hazafinak-is ezen Könyv mely szükséges és meg-betsülhetetlen.

Az Ujságírók, az ujságokat értelemmel olvasók, Kereskedők, az útzók, a' Tudósak és Könyvszerzők, a' Posták, a' Geographiát tanulók, a' katonák, az Uraságok, egy szóval minden Rendben és karban lévő emberek mely nagy hasznát vehessék ezen Könyvnek ki ki által-láthatja. Nevezetesen pedig azoknak az Országoknak lakosai, mellyek ezen Könyvben bé-vagynak foglaltatva, meg-betsülhetetlen hasznót várhatnak ebből; mert Ó! mely sokon vagyunk még tsak Erdélyben-is ollyonak, kik a' szomszéd Vármegyét sem esmérjük; annál-is in-

kább ezeknek állását, a' távúllobbról való Várme-
gyéknek és az azokban lévő Helységeknek termé-
szeti ajándékait nem tudjuk, nem esmerjük; itt pe-
dig egy Könyvből mindeneket meg-tanúlhatunk a-
zon kívül, hogy az útatásra nagy költségeket té-
gyünk. — Ezen *Lexicon* Német nyelven jő-ki; no-
ha ennek írója Magyar és a' Haza nyelvét-is jól
érti; melyre talám valaki az Erdélyi Hazafiak köz-
zül azt mondhatná: hát miért nem írta Magyarúl?
fokkal jobb, hogy Németül írta; mert így az ide-
genek-is fogják tudni a' mi áldott Hazánkot az ő
természeti ajándékaiért betsülni, és ezt a' véghetet-
len szorgalmatossággal és teréhvél járó Munkát ta-
lám egynéhány századkig is más nyakára nem vál-
lóltatná volna, ezen Érdemes tudós Férfin kívül: Így
pedig idővel igen könnyen meg-eshetik, hogy egy
Hazáját szerető, gyakorlott tudományú Hazafi, az
időnek és a' környülállásoknak változások-szerint,
még gyűjteményeket szerezvén, igen könnyü erővel
készithet már ebből Erdély' és Magyar-ország-
nak egy olyan Magyar *Lexicon*t számára; mely ezen
a Magyar Hazának meg-betsülhetetlen hasznára és
gyönyörüségére fog szolgálni: arra pedig egyedül
csak ezen Munka szolgálthat alkalmatosságot és
könnyebbséget.

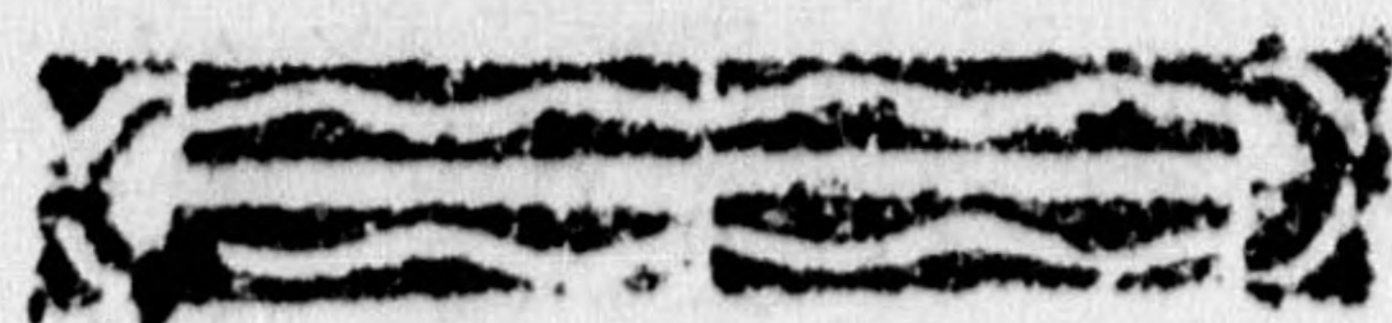
A' ki ezen Munkát magának meg-szerzi, és az
alkalmatosságot-szerint forgatja; az Erdély és Ma-
gyar-ország-*s. t.* egy olyan tükrebe tekint, mely-
ben mindeneket szemlélhet.

Minthogy a' *Földes* Uraknak mostani Uradalmok ezen Könyvben lészzen minden Helységek' Neve alatt feljegyezve, ugyan ki-vólna az a' *Földes* Urak között, ha szinte egy szót Németül nem tudna-is, ki ezen Hazánk bölldogságára és tökéletesebbedésére tartazó Könyvnek Világra való jövetelét örömmel ne segittené. Ritka az ollyon Tudóss *Férfi*, ki illyen szörnyü munkát vállaljon magára, 's ha most a' meg-nevezett tudós *Férfi* önként magára vállal a, vallyon a' mi Hazánk tökéletesebbedését munkálódó föbb Hazánkfiai nem segittenék-é őtet? távúl légyen, hogy a' mi *Érdemes* Hazánkfiai az illyen dolgokban való segedelem meg-tagadásával, a' következő *Tudósok*nak munkálkodásokat meg-gátolják; mivel jól tudják, hogy ha a' *Tudományt* elébb mozdítottoknak semmi jutalmok nem lészzen, vagy azoknak szorgalmatossággal gyűjtött *Tudományok*nak a' sötétben kelletik maradni, így bizony a' *Tudományok* Hazánkban könnyen *Süketnémák*ká lehetnének.

Ezen Könyvnek igen nagy tökéletességére fog az szolgálni, hogy árkusonként botsáttatik-ki; mert így a' hibák, és a' bővebb *Tudósítások* a' *Helység*-béli *Olvasóktól* magaktól jobbittatván-meg, ezek hátúlról mind a' munkához adatnak, és így a' *Könyv* sokkal tökéletesebb lészzen; melyre kéretnek-is az *Érdemes* *Olvasók* — noha már a' *Munka* írásban egészfzen készzen vagyon.

Ezen Könyvből minden héten kétszer: *Kedden* és *Pénteken* 2 *Arkus* jelenik-meg az *Olvasó* és erre

fizetett Publikum előtt, 8-ad részre fogott Medián pappirosra, és az egész Munka 4 részekből, vagy Könyvekből fog állani. — A' Bétsiek fizethetnek itten hónap-számra 36 krajtzárt az *Oehler* Ur Typografiájában a' Frantziskánusok piattzán a' 948-dik Szám alatt, sőt mindenütt, valahól az ugy nevezett *Viener Blättchen* ki-adattatik. — — Különösen mindenik árkus 6 krajtzáron adatik. Az első árkos Sept. 15-dikén jö-ki. Hízelkedik ezen hasznos munka magának, hogy a' mi Hazánkfiái-is a' Posták segítségével erre fizetni annál inkább el-nem mulatják, ezen dolog mennél inkább Hazánkot illeti. Az erre fizető Úraknak és Afzszonyságoknak nevek és rangjak, mint olytatén jól-tévőknek, kik ezen Könyvet magok költségeken nyomtattatták, az utolsó Darabban benn lészzen nyomtatva. — (A' többit máskor.)

A' Gabonának árja Bétsben.

A' Búzának mérője	—	—	75	—	89 garas.
— Rosnak	—	—	60	—	66 —
— Arpa	—	—	44	—	51. —
— Zabnak	—	—	39	—	45. —